

NUMMER 3

1^E JAARGANG

ONDER
ONSR

BLAADJE VOOR DE
LEERLINGEN DER
AMSTERD.
GRAFISCHE
SCHOOL

ONDER ONS

EEN KRANTJE VOOR DE LEERLINGEN DER A.G.S.

DIT BLAADJE, VERSCHIJNT OP ONGEREGELDE TIJDEN, ONDER REDACTIE VAN
R. W. CANNE, LEERAAR AAN DE „AMSTERDAMSCH E GRAFISCHE SCHOOL“

REIZENDE DRUKKERS.

SWEYNHEIM EN PANNARTZ OP WEG VAN HET KLOOSTER
TE SUBIACO NAAR DE WERELDSTAD ROME.

Broeder Clement, de schoonschrijver, had ongeveer een mijl geloopt, toen hij in de koele schaduw van een der groote notenboomen, welke den weg omzoomden, twee zwervers zag liggen. Naast hen stond een wagen, en in den wagen bevond zich een drukpers, welke er ruw en zwaar uitzag als een wijnpers. Een vermoeide muilezel was voor den wagen gespannen.

Nu stond broeder Clement tegenover zijn vijand: de drukpers.

Hij keek er naar, en zijn blik ontmoette de eerlijke blauwe oogen van de vermoeide ambachtslui. De bittere gevoelens, welke hij koesterde tegen de drukpers, schenen hem een vage, verre droom. Vriendelijk zag hij op de vermoeide zwervers neer.

Zachtjes zeide hij: „Sweynheim!“

De mannen sprongen op.

„Pannartz!“ zei broeder Clement.

Ze liepen op een draf weg en verborgen zich tusschen het kreupelhout.

Broeder Clement was een en al verbazing en hij wist niet

hoe hij het er mee had, maar juist kwam achter den dikken stam van een boom een gelaat te voorschijn.

„Wat vreest gij?” vroeg broeder Clement.

Een bevende stem antwoordde:

„Zeg liever door welke tooverij, gij, een vreemdeling, onze namen kent! Mijn oogen hebben u nog nimmer aanschouwd.”

„O, bijgeloof! Ik ken u, zooals men alle goede vaklieden kent, door hun werk. Kom hier, dan zal ik u alles vertellen.”

Schoorvoetend kwamen ze te voorschijn.

„Mijn kinderen,” zei Clement, „ik zag te Rome het boek „Lactantius”, gedrukt door Sweynheim en Pannartz, discipelen van Fust.”

„Hooft ge dat, Pannartz? Ons werk is reeds te Rome bekend!”

„Uw blauwe oogen en blonde haren verrieden me, dat gij Germanen zijt en de drukpers sprak voor zichzelf. Was het nu moeilijk voor mij, om te kunnen raden, dat ge Pannartz en Sweynheim bent?”

De brave Duitschers verwonderden zich nu, dat ze tooverij hadden gezien in een zoo eenvoudig geval.

„De goede vader heeft een helder verstand, dat is alles,” zeide Pannartz.

„Ei,” hernam Sweynheim, „dan kan zijn helder verstand ons misschien ook wel zeggen hoe wij het vermoeide beest naar de naaste stad kunnen krijgen.”

„Ja,” antwoordde Pannartz, „en waar wij wat geld kunnen krijgen om wat eten te koopen voor het beest en voor ons.”

„Dat zal ik probeeren,” zei Clement. „Maak den muilezel los, en doe het tuig van hem af.”

Toen dit gedaan was rolde de ezel als een kat in het mulle zand van den zonnigen weg.

„Ziezoo,” verzekerde Clement, „de Schepper heeft het beest geleerd zichzelf op te knappen en dat kent het veel edeler paard niet. Wat het geld betreft, weet dan, dat een waardige Engelschman mij een klein sommetje heeft toevertrouwd voor

liefdadigheid. Aan wien kan ik het geld van een vreemdeling beter geven dan aan vreemdelingen? Neem het, en wees edelmoedig als ge soms een Engelschman of anderen vreemdeling uit den nood kunt helpen. Moge nog eens de dag aanbreken, dat alle naties elkaar liefhebben.”

Tranen van dankbaarheid welden op in de oogen van de reizende boekdrukkers en met woorden van erkentelijkheid namen ze het geld in ontvangst.

Broeder Clement wilde den zwervers een woord van vaarwel toeroepen, maar de brave lieden zeiden:

„Goede vader, zilver en goud hebben wij niet, maar toch zouden wij onzen weldoener gaarne een bewijs van onze dankbaarheid willen geven. Wacht slechts een oogenblik.”

Zij namen de pers van den wagen en terwijl broeder Clement den muilezel voederde, waren ze druk bezig, nu eens op den warmen, witten weg, dan weer in de koele schaduw en soms ook half er in en half er uit. Na eenige voorbereidende werkzaamheden drukten ze van een vorm, welke reeds gezet was, een afdruk en overhandigden dezen aan broeder Clement, die verbaasd uitriep:

„Wat! Zijn nu al die letters al op het papier? Is het werkelijk waar, dat ze niet zoo spoedig verdwijnen, als ze er op zijn gekomen? En *gij* houdt *mij* voor een tovenaar! Het is de „Augustine de civitate Dei”. Mijn zoons, gij hebt hier waarlijk de vleugelen der wetenschap. Misbruikt toch nooit die grootsche kunst. Drukt nooit slechte boeken. Ze zouden rondvliegen als sprinkhanen, en het verderf in de mensche-lijke ziel leggen”.

Met bewonderende blikken zag hij naar de versch gedrukte pagina's, zijn oogen streelden de letters, en zorgvuldig borg hij zijn schat op.

De boekdrukkers beloofden, dat ze eerder de handen onder de schroef zouden brengen dan zoo hun goddelijk ambacht misbruiken.

En ze trokken verder.

Vrij vertaald uit de „Inland Printer”.

L. R.

WANDELINGEN DOOR OUD-AMSTERDAM.

II

Den vorigen keer hebben we reeds verteld, dat de eigenlijke visschersbevolking moet gewoond hebben in de „Gansoirde”, het voorste gedeelte van de straat, die thans de Nes heet.

Nes beteekende oudtijds een laag, waterig land, en dat was het daar, en een ganzen-oord was het ook. Maar toen daar omstreeks 1400 een klooster werd gebouwd, spoedig gevolgd door meerdere, verdwenen de ganzen en daarmee verviel ook de naam „Gansoirde”, en kreeg de geheele streek den naam Nes.

Nog vóór de vijftiende eeuw ten einde was, telde men er een aaneengesloten reeks van tien kloosters, waarvan één voor mannen. Thans herinneren alleen nog een aantal namen aan deze instellingen. Zoo b.v. de van de Nes naar het Rokin voerende Sint Pieterspoort, die het eenige overblijfsel is van het Sint Pietersgasthuis. Tegenover dit ziekenhuis lag toen de kerk, die aan Sint Pieter was gewijd. Na de reformatie werd die kerk voor vleeschhal ingericht en kreeg den naam Kleine Vleeschhal; het voorvoegsel „kleine”, omdat de kerk van het St. Margarethenklooster, eveneens aan de Nes staande, tot een Grootte Vleeschhal was ingericht. In de grootte vleeschhal kwam in 1856 een politie-bureau, dat er nog is, terwijl de kleine vleeschhal twee jaar vroeger tot Stadsdrukkerij werd ingericht. Sedert eenige jaren is deze laatste gevestigd in een nieuw gebouw aan den Voormaligen Stadstimmertuin bij het Weesperplein. De langs het oude drukkerij-gebouw en het politie-bureau loopende Sint Pietershalsteeg herinnert dus en aan de Sint Pieterkerk en -gasthuis en aan de latere vleeschhal.

Verder herinneren ons nog aan die eerste gebouwen de Sint Barberenstraat, naar het Klooster van Sint Barbara, wat daar gestaan heeft; en de Cellebroerssteeg, waar omstreeks 1500 tot 1578 het Cellebroersklooster stond.

Aan het einde van de Nes vinden we thans nog een smal straatje met den naam Gebed zonder End. Men vermoedt, dat aanvankelijk de geheele buurt, met haar vele kloosters en

kerken, in den volksmond dezen naam gehad heeft. Na de reformatie schijnt deze naam aan dit straatje gegeven te zijn, want aanvankelijk stond daar de Sint Clarenkerk en droeg het tegenwoordige Gebed zonder End den naam van Sint Clarendwarsstraat, terwijl de tegenwoordige Kuipersteeg, waarin dit straatje uitliep, de Sint Clarensteeg heette.

Vlak bij den Dam, van Nes naar Rokin, vinden we nog de Hermietenstraat. Onwillekeurig zou men denken, dat ook deze naam een aanwijzing was, dat eens in deze buurt vrome lieden woonden, doch dit is niet de afleiding. Dezen naam dankt zij aan een huis, dat daar in de zeventiende eeuw stond en dat „de heremyt” (kluizenaar) heette. Voor dien tijd droeg dit straatje den naam van Utrechtschesteiger-steeg, omdat het voerde naar de plaats waar de veerschuiten op Utrecht aanlegden. Het overige gedeelte van de stille zijde van het Rokin bestond in die dagen nog niet. De achterkanten der kloosters aan de Nes grensden direct aan het water. Tot vóór de laatste vergrooting van den Dam, voor eenige jaren terug, heette het straatje Hermietensteeg.

De Nes is, wat de bewoners en daarmee de bestemming als straat betreft, eenige malen grondig veranderd.

Was het daar, zooals we reeds vertelden, in de veertiende eeuw grootendeels een poel, met hier en daar wat schamele visschershutten en vond men er in de vijftiende eeuw de woningen der vrome kloosterlingen, in de zestiende eeuw telde de Nes bijna uitsluitend tot haar bewoners, rijke, vooral Fransche, kooplieden en zilversmeden. De Amsterdamsche poorteres der achttiende eeuw ging bij voorkeur in deze straat haar lekkernijen halen; toen waren daar de pasteibakkers bij uitnemendheid gevestigd, die tevens poeliers waren, althans, de dichter Hoofft laat een zijner hoofdpersonen in den *Warenar* zeggen:

Best, dat ik me verhang, hier ergens in de Nes,
Aan een Pастey-bakkershaak, zoo ben ik uit de vreezen,
Mijn tanden wáteren as ik denk watten kalkoen dat ik zou wezen.

De negentiende eeuw kende de Nes als straat vol wereldsche vermaken, met muziek- en danssalons, café's en dergelijke

inrichtingen. Onze eeuw kent haar als kantoor-sstraat, waar vooral tabakskantoren goed vertegenwoordigd zijn.

De Nes ten einde links-af, komen we aan den Grimburgwal. Het woord „grim” heeft evenals „nes” en „liesdel” (Niezal) betrekking op het waterig en modderig element, waar de groote koopmansstad haar oorsprong vond.

Rechts-af... kunnen we nog niet, want de Langebrug, waaraan de steeg, die op deze brug aanloopt, haar naam ontleende, werd eerst in het midden der vijftiende eeuw gelegd.

Keeren we dus terug naar den Middeldam. Maar laten we den volgenden keer gaan, als er veemarkt wordt gehouden. C. H.

VAN DE LEERLINGEN

DE WANDELTOCHT NAAR OUDERKERK.

Het was de 8ste Augustus, de lang verwachte dag voor de jongens van de A. G. S.: er was n. l. voor dien dag door den heer Peute een wandeltocht georganiseerd. Toen ik om 7½ uur aankwam, stonden Dijkman, Verbeek, Jonker, Polak en de Haas reeds voor de school. Daarna kwam de heer Hofmann en toen de heer Peute.

Muller zou ook meegaan, maar hij kon zeker geen afscheid nemen van zijn bed, want na een poosje wachten kwam hij niet opdagen, en stapten wij maar op.

Langs Stadhouderskade via Rijks-Museum gingen wij door het Vondelpark, en kwamen zoo op den Amstelveenschen Weg.

Na even gepleisterd te hebben in een koffiehuis gingen wij verder den Amstelveenschen Weg af, alwaar wij nog eenigen tijd rustten.

Na nog een poosje geloopt te hebben, wees de heer Hofmann ons een steenen limietpaal, en vertelde er iets van. Daarna liepen we weer verder en kwamen in Amstelveen, waar we links af-sloegen en op de Ouderkerkerlaan kwamen, waar wij in het gras nog een vijf minuten rustten en een stukje brood aten.

Als je vleesch op je brood wilde hebben, waren er krekels en kikkers in overvloed, maar wij hadden liever niets met die beesten te maken, tenminste mijnheer Peute begon er een beetje bang van te worden en zei, dat we maar op moesten stappen.

Na eenigen tijd kwam de toren van Ouderkerk in 't zicht. Wij liepen nog ongeveer een half uur, en kwamen aan den Amstel en daarna in Ouderkerk, waar wij een speeltuin binnen marcheerden. Na nog een stukje gegeten te hebben, haalde de heer Peute een stevig touw, dat hij zeker stilletjes van zijn dochtertje had meegenomen, voor den dag, en zei, dat wij een beetje gingen touwtrekken.

Alles ging naar wensch, totdat ik tegen Jonker moest trekken, waarbij ik op mijn achterwerk ging zitten, hetgeen Jonker mij nadeed. Daarna liet hij echter het touw schieten en ik rolde door het zand.

Na nog wat geschommeld, gewipt en gezweefd te hebben, verlieten wij den speeltuin, stapten op de boot en voeren naar Amsterdam terug.

Bij Schollenbrug, waar ik van de heeren Peute en Hofmann afscheid nam en hen bedankte voor den genoegelijken dag, stapte ik van de boot en de anderen voeren naar de plaats van hun bestemming.

H. TAS.

DE VOGELS IN HET VONDELPARK.

Men zal het nauwelijks willen gelooven, dat het in den zomer onder het dichte bladerdak nog bedrijviger is dan in de lanen en op de paden van het Vondelpark. Voor het oog van van den onopmerkbaren voorbijganger blijft die geheimzinnige bedrijvigheid verborgen. Ze wordt in de allereerste plaats veroorzaakt door de vogels.

Hoe zou de wereld er wel uitzien, als er eens geen vogels waren. Hoeveel schadelijke insecten worden er niet door de vogels verdelgd? En dan? . . . Hoe weinig worden de vogels nog gewaardeerd, hoe menig nest wordt uitgehaald. Vooral

in 't Vondelpark. De merels en de lijsters, die nooit hooger dan 3 meter bouwen en ook de houtduiven worden maar al te dikwijls van hun nesten beroofd. Het kleine winterkoninkje weet zijn nestje ook al niet genoeg te verbergen in heggen of achter boomwortels bij 't water.

Gelukkiger zijn de schildvink, de groenlingen, de meezen en de grauwe vliegenvangers, die allen hooger bouwen. De laatsten hebben zeker nog eenig vertrouwen in de menschen, want ze maken soms een nest in spleten van muren. En de houtduiven wagen het zelfs op balkons en raamkozijnen. Lijsters en merels leggen 's winters, noodgedrongen, hun schuwheid wat af, evenals de koperwiek, die dan dikwijls in het Vondelpark rondscharrelt en bij het opvliegen de fraai oranje-gekleurde flanken laat zien.

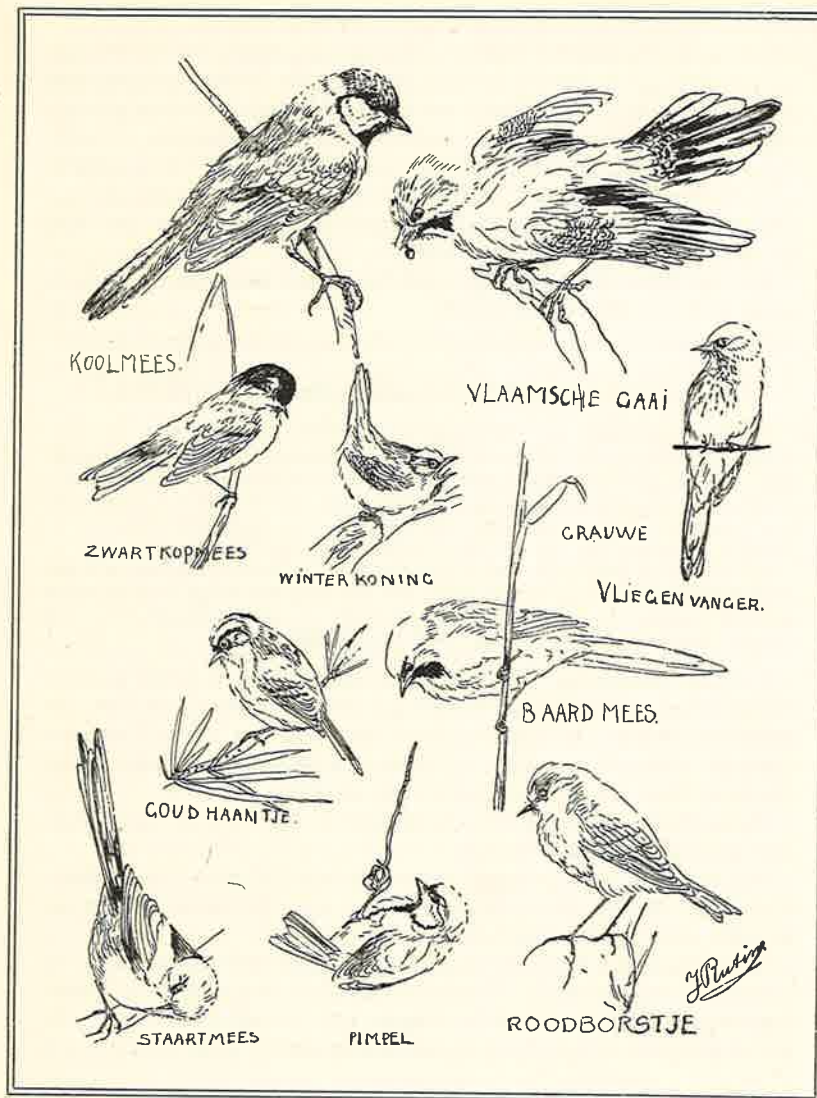
Verder zijn er 's winters het roodborstje, dat met zijn groote, zwarte oogen eigenwijs rondkijkt en een kneuterig geluidje laat hooren; koolmeezen en pimpeltjes zwieren om de doode takken, sijsjes zitten in de elzeboschjes.

Hang dan eens een stukje spek of cocosnoot aan een draad, onmiddellijk hangt er een pimpeltje of blauwmeesje aan en bewerkt met het scherpe snaveltje de heerlijkheid. Zorg dan, dat de koolmeezen ook wat krijgen, al zijn die in het Vondelpark niet zoo wijs als het exemplaar, waar Dr. Beukers van vertelt, dat het een stukje spek ophaalde als een putter het zaadbakje. Onze koolmeezen kunnen niet aan een draadje hangen, leg uw versnapering dus op den grond, ze zijn dan blij!

De zwarte mees, de staartmees en het zwartkopmeesje, komen maar weinig in de stadsdrukte. Die zoeken het liever in de bosschen, zooals de baardmees de voorkeur geeft aan aan moerassen en rietlanden.

Eens heeft de komst van een zwerm vlaamsche gaaien de rust in het Vondelpark wreed verstoord. De woeste witgekuifde roovers doorzochten al de boschjes en plunderden overal de nesten leeg. Dat gaf een geweldig opstootje in de vogelwereld.

Later zijn de roovers uitgeroeid en missen we dus nu dezen

vogel met zijn warme kleuren, zijn langen, sierlijken staart. En we vinden de nesten ook niet meer in de hooge toppen der populieren. Nu, dan kijken we maar naar het boomkruipertje, dat wel wat overeenkomst vertoont met den bonten specht. En — de eenden zijn er ook nog: wilde en tamme. De woerden zijn in den winter het prachtigst: de borst roodbruin, de rug blauwgrijs, evenals de buik, de kop blauwgroen, door een wit boordje gescheiden van het bruin.

En nu basta tot een volgenden keer, als ik misschien eens weer wat van de vogels vertel.

J.R.

HET TERUGGAAN NAAR JOSEF'S HEIMAT.

Josef Eichholzer, die als kleine Oostenrijker een tijd lang als gast in ons land verbleef, werd door zijn vriendelijke pleegouders, die begrepen, dat „wie een ambacht heeft geleerd, den kost verdient waar hij verkeert”, als leerling der afdeling Steendrukken op de A.G.S. gedaan. Jozef was een goed en ijverig leerling. Hij belooft een bekwaam vakman te worden, wanneer hij op den ingeslagen weg voortgaat.

Nu hij weer naar zijn vaderland terug is gekeerd, zond hij ons het volgende artikel voor *Onder Ons*. We hebben het maar onveranderd gelaten, omdat 't zóo zoo oprecht-hartelijk en aardig klinkt. Ook wij roepen Josef een welgemeend „Auf Wiedersehn!” toe! RED.]

Ook bij schlechten weer verzamelden zich een getall goeder bekende en vrienden am baanhoof (station) oom van ons afscheit te nemen, welke een hartelijke was ein, en schwaaren hartens naamen wij van onzeren weldadegaaren hartelijken afscheit, hoe wij hoopen niet voor alteit.

Bezonders ervreugd was ik dat mein meister, C. Hafkamp, met zijnem bezoek beerden.

Nu ging het over bruggen en velden im fluggem gange daardeen tot Utrecht. Daar stapten wij in een Deutsche threin en moeste dan 2 uure warten.

Van daar aan ging het regelmatig door tot Linz. Eerst in onzerem ongeluksland Deutschösterreich moesten wij 2 mal omsteigen. In Linz bleef de threin van 2 uur s'nachts' tot 6 uur s'morgens staan. So ging de threin verder naar St. Veit, en

moesten daar omsteigen en dan ging een geteelde naar Klagenfort en wij tot Villach. Daar stapten wij om 12 uur uit de threin en moesten tot 6 uur s'ochtens im wachtezaal warten. Ook het groote gepak aan Siebesgaben worden beanstendigd en moet fejarat voor betaald worden. Doch sijn wij met pagage gelukkig aan eindstation Spittal an/d. D. gezond aangekoomen, waar ons onze vader met groote freugde ontving. Naar soemige moelijkheeden werdt die pagage verlaaden en wij moogden met onzerem vrij in een restorant gaan, om ons een beetje op te knappen.

Alsdan ging de reise loopende verder tot het Begin des Millstarter see's wat wij in één uur erreikte. Von daar ging de reise bij spiegelglatten see en moiesten weer met het boot naar Millstart a/S. An der Landungsstelle all moeder en grootmoeder, oudste en jonste schester te warten op het weerziens des Josef's en zijner schester Stefanie. Naar het begroeten, wat heel plezierig was, werden nu de Liebesgabenpakete uitgepakt en de ouders samt ons verwonderen zich over dat veele moie wat in de kisten zat. Het kwaamen moie kleeren en lebensmiddelen te voorschein waarvan wij nog nichts van woesten. Wij zijn so blij dat wij naar zoo langer tijt eindelijk weer tehuis zijn kennen. Het is hier wel niet meer soo hoe het geweest is toen wij naar hollant reisten, maar de ouderes hebben gezorgt, dat wij voor een klein tijtje zonder zorgen hier zijn ke-ne Het Leven in Osterreik is tegenwoordig sehr duur maar voor veel geld alles te krijgen. De toestandt hoe die in Rusland is, komt hier niet, voor het tegenoovergestellte ordning, veiligheid vindet hier altijd plaats. Door die nootenbank en freemen creditten verwartet men ook een stabilzierung onzeren Währung en het langzame terugkeeren geordneter Volks en staatswilschaft. Nu is het wier freugde en plezier op den moien en schoonen bergen en landschaften des schoonen Millstättersees. Voorloopig engagierte mig mein Vader toer ondersteuning in de thuinbouwarbeit. Het Weeder is nog heel mooi en warm, alleen de hochsten Berge draagen sneeuw. Waar de afscheit van onzern goeden menschen eenigzins moelijk, so hoopen wij

doch op Wedersien, dat misschien im folgenden voorjaar zijn plaats zal hebben. Wij hebben nu dit voor dat wij wanneer wij weer komen, bereits bekende weerfinden. Also het gaat uwen alle recht goed en onthoudet ons in goeder herinnering tot op

WEERZIENS

JOZEF.

MUSEUM BEZOEK.

Donderdag 28 September werd dan het plan, om met een aantal leerlingen der A. G. S. het Zaanlandsch Grafisch Museum te bezoeken, verwezenlijkt. Met de boot van 2 uur trokken we naar de Zaan. Zonder ongeval werd het Museum bereikt, ondanks de halsbrekende toeren op het dek van de boot en het booze plan van een der gidsen, om deze uitgelezen schaar van aanstaande typografen in de Binnenlanden van Zaandam te doen verdwalen.

Precies om 3 uur werden we door den heer Bakker ontvangen, die zoo welwillend was geweest alles voor het bezoek in orde te brengen en daarvoor een middag op te offeren.

De heer Bakker liet ons eerst zijn schitterende collectie houtsneden en -gravures zien, welke schier onuitputtelijk is. Mooie, oude, in peren- en palmhout gesneden cliché's op allerlei gebied, zijn ontelbaar. Zoo is er o. a. ook een serie cliché's uit het begin der zeventiende eeuw, waarbij de Heer Bakker tevens het origineele boek bezit, waarvoor ze gebruikt zijn. Aan den muur hingen eenige oude papier-schepvormen met watermerken, welke nog goed leesbaar waren. Ook een bok met oude lettertypen, initialen en monogrammen — vele nog handgietsel — werden algemeen bewonderd. Een oude houten schroefpers, eenige oude handpersen enz., verhoogden 't grafisch aanzicht van het zaaltje. Langs de muren zagen we vele oude werken, o. a. prenten, bijbels, origineele Jan Luyken's in echt perkamenten band, opgesteld; en, op grafisch gebied nog, een corrigeerplaat, waarop een vorm klaar lag volgens het oude systeem ingeslagen met schenen, kooien en rechthout. De kooien worden als wiggen met het kooihout tusschen de

schenen en het raam gedreven. Het rechthout deed den dienst van het tegenwoordige ijzerwit.

Het tweede zaaltje bood een verrassend gezicht. In tegenstelling met het eerste gedeelte is dit meer als museum ingericht. Rondom de wanden hangen heele series gekleurde platen van den Amsterdamschen Schouwburg, wat een aardige, kleurige tint geeft aan het geheel, nog verhoogd door de licht-blauw geschilderde betimmering. Fransch geschilderd behang, een oude staartklok en een echte, ouderwetsche schouw met toebehooren verhoogden de gezelligheid. De vloer is van verschillende soorten hout samengesteld, o. a. teak, peren-, eiken- en palmhout. Onder een groote tafel is een onder- en bovenkast ingelegd, op ware grootte en uit allerlei soorten hout; alles het werk van wijlen den zoon van den heer Bakker. Een andere tafel is geheel bedekt met oude boekjes, met de hand gekleurd, platen, geschriften enz., waaronder vele merkwaardigheden. Een antieke boekenkast, waarop nog de eerste Zaanse houtzaagmolen „Het Juffertje” geschilderd staat, herbergt vele kostbare werken, o. a. geschreven boeken, oude zakatlassen (± 1770), Wercken der Geneeskonste, Bestaende in de Schat der Gesontheit en de Schat der Ongesontheit (1664), oude Bijbels (1663), werken van Vondel, De Groot en Hooft (1623), te veel om op te noemen.

Op zij van den schoorsteen trekt een groote kopergravure de aandacht. Deze plaat is in een groot formaat uitgevoerd en stelt de werelddeelen voor, behalve Australië, wat toen nog onbekend was.

Vier zuilen stellen naar verhouding van de grootte der landen, Afrika, Amerika, Azië en Europa voor. Op iedere zuil staan de rijken aangeteekend. Op den voorgrond ziet men de volken, dieren, kleederdrachten, voortbrengselen en wapens afgebeeld, die respectievelijk bij een der vier zuilen of werelddeelen hooren. Alles vormt te zamen een prachtig geheel, terwijl men het toch direct specialiseeren kan. De hierboven beschreven gravure is één van de vele, die in dit museum voorkomen.

In een groote lessenaar, in het midden van 't zaaltje opgesteld, zijn groote Molenboeken, tientallen series gravures en met de hand gekleurde platen van vroegere overstroomingen geborgen.

Dat de heer Bakker de tegenwoordige kunst niet vergeet, daarvan getuigt wel de groote verzameling van schilderstukjes van de overstrooming 1916.

Het zou onmogelijk zijn, om alles op te sommen, het beste is, dat men zich zelf eens gaat overtuigen van de groote waarde dezer verzameling. Vooral de origineele oude kopergravures uit de zeventiende eeuw, waarvoor groote sommen gelds geboden zijn, zijn een nauwkeurige beschouwing overwaard.

Het is werkelijk bewonderingswaardig, zooals dit alles door één persoon is bijeen gebracht en op eigen initiatief en kosten.

Mevr. Bakker wilde ons allen nog thee presentereen, maar tot onzen grooten spijt was daar geen gelegenheid meer voor, want het was nog juist tijd om den trein of de boot te halen, die ons weer naar de hoofdstad terug zou brengen. G. C. H.

LANGS DE KANTJES.

We stonden op het achterbalcon van een motorwagen. Lijn 15. Voor mij een heer met een havanna, naast mij een heer met een stinkstok en ik lurkte aan een walmende Philips-sigaret.

De tram reed met een loopjongensgangetje, stopte nu en dan om weer kreunend en reutelend verder te glijden.

Bij een van die stopplaatsen gebeurde het dan.

Twee jongedames met oude-dames-manieren, het hoofd keurig gekapt, zonder hoeden, dun manteltje aan, zagen er uit of ze zoo uit een bal- of feestzaal waren weggelopen. Ze stapten op. Een luid gesprek met veel gesticulaties werd voortgezet. Daaruit maakte ik het volgende op: de dames waren even oud, lid van een intiem clubje voor den middenstand. Op weg naar een feestzaal . . . Artis.

Toen moest ik mijn ooren scherpen: het gesprek werd in fluisterton gevoerd: „Juffrouw O. komt in een eigen auto en X, dat eenvoudige kind laat zich ook in een auto rijden, waarom wij dan niet?”

„Ja, maar heb jij centen?” informeerde nummer twee.

„Nou ja, we zullen wel zien.”

Stilte tot de Hoogesluis. Toen begon het weer: „Nou, doen? — Nee, ja — nee, ja,” telkens vinniger.

Het slot was: ja!

Bij het Weesperpoortstation stapten de dames uit en ze lieten zich met gezichten van „Wie doet je wat” in de kussens van een stationeerende taxi neerploffen. Het portier werd dichtgesmakt en de wagen reed met zijn verwaanden last de Sarphatistraat door, de Roeterstraat in, heelemaal naar . . . Artis!

P. B.

SPORT EN WEDSTRIJDEN.

II

SCHAATSENRIJDEN.

Het meerendeel van onze jongens kunnen goed schaatsenrijden en doen het ook graag. Ja, ik geloof de meesten zouden wel graag eens een wedstrijd onder elkaar houden.

Zou er nu geen kans zijn, dat dezen winter — ijs en weder dienende — onder de leiding van een of meer leeraren onzer school een paar maal gekampt werd om enkele kleine prijzen?

Als ieder ingeschreven mededinger dan eens een klein inleggeld betaalde ter bestrijding van de onkosten bijv.:

Klasse A (jongens van 18 jaar en ouder)	25 cent
” B (” ” 16 ” ” ”)	20 ”
” C (” ” 14 ” ” ”)	15 ”
” D (beneden de 14 jaar)	10 ”

Als het nu op tijd wat wintert en een paar leeraren zijn ons wat behulpzaam, dan hebben we kans op een paar fijne ijsdagen!

C. W. MANDERSLOOT.

UIT DEN MOPPENTROMMEL.

Jan, een schoenmakersleerling, heeft een paar schoenen naar een klant gebracht. Bij zijn terugkomst vraagt de baas: „Wel, wat zei mevrouw?”

Jan: „Ze vroeg of ik zoontje van u was.”

Baas: „Dat wou ik niet graag!”

Jan: „Hetzelfde heb ik ook gezegd, baas.”

* * *

Een burgemeester bemerkte op de wandeling, dat zijn sigaar uit was. Hij ontmoette een werkmán, die rookte en vroeg een beetje vuur.

„Met alle plezier, m'n goeie man”, antwoordde de werkmán, terwijl hij zijn sigaar presenteerde.

„Zeg jij „goeie man” tegen me?” vroeg de burgemeester verontwaardigd. „Weet je wel dat ik de burgemeester ben?”

Waarop de werkmán snedig antwoordde: „Nou, al ben je burgemeester, daarom wil ik je nog wel wat vuur geven.”

* * *

„De maat is kostlijk,” zei de man
Maar bracht het vreemd te pas in 't leven,
Door vrouwlief met zijn ellemaat
Zoo nu en dan flink ros te geven.

* * *

„Heb je mijn hond doodgeslagen?”

„Ja, en als hij weer achter mijn schapen jaagt, sla ik hem weer dood.”

OPLOSSINGEN

VAN DE PRIJSRAADSELS UIT NUMMER 1.

1. De letter a is het midden van het woordje dat.
2. Gelijk.
3. Een kwart.

Er is geen enkele oplossing ingekomen, zoodat de uitgeloopte prijs niet uitgereikt kan worden.

RED.

41